

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і
клінічної фармації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. Першого проректора із
науково-педагогічної роботи
доц. Солонинко І.І.

« 5 » _____ 2022

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«ЛІКОВА ПСИХОЛОГІЯ»

(додаткова програма для слухачів циклів спеціалізації)

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
протокол №15

«06» червня 2022

Завідувач кафедри

д.мед.н., проф. Зіменковський А.Б.

Затверджено методичною комісією
факультету післядипломної освіти
протокол № 3

«30» червня 2022

Голова методичної комісії

к.мед.н., доц. Січкориз О.Є.

Навчальну робочу додаткову програму для слухачів циклів спеціалізації «Лікова психологія» опрацьовано працівниками кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького:

ЗИМЕНКОВСЬКИЙ А.Б. – завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України;

НАСТЮХА Ю.С. – доцент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук;

БОРЕЦЬКА О.Б. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук;

ГОРОДНИЧА О.Ю. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук;

СЕХ М.Я. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук.

РЕЦЕНЗЕНТ:

ГУТОР Т.Г. – завідувач кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, доцент.

Програма обговорена і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (протокол №15 від 06.06.2022).

Пояснювальна записка

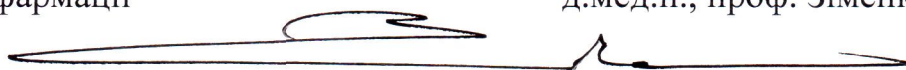
Викладання додаткової програми «Лікова психологія» слухачам циклів спеціалізації передбачає вивчення предикторів, факторів і механізмів формування психології та поведінки стосовно ліків усіх учасників медикаментозного процесу (клініцистів, середнього медичного персоналу, фармацевтичних фахівців та пацієнтів). Поглиблення знань із лікової психології, формування дотичних умінь та навичок, сприяє оптимізації застосування лікарських засобів, завдяки належному виконанню сучасних стандартів фармакотерапії та підвищенню ступеня дотримання пацієнтом рекомендацій фахівців охорони здоров'я щодо ліків.

Структура додаткової програми «Лікова психологія»

Код	Назва складової циклу	Вид заняття (год.)			Самостійна робота (год.)	Всього (год.)	Вид контролю
		Лекції	Практичні	Семінари			
1.	Лікова психологія для слухачів циклів спеціалізації	2	2	2	2	8	залік
2.		2	6	4	4	16	
3.		2	8	8	6	24	

Завідувач кафедри менеджменту в
охороні здоров'я, фармакотерапії і
клінічної фармації

д.мед.н., проф. Зіменковський А.Б.

Тематичний план лекцій додаткової програми «Лікова психологія»

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість год.
1.	Лікова психологія та лікова поведінка	2
	Всього	2

Завідувач кафедри менеджменту в
охороні здоров'я, фармакотерапії і
клінічної фармації

д.мед.н., проф. Зіменковський А.Б.

Тематичний план практичних занять додаткової програми «Лікова психологія»

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість год.		
1.	Менеджмент лікової психології	–	2	2
2.	Система «Комплаєнс / Адгеренс / Конкорданс» – складові лікової поведінки	2	2	2
3.	Адгеренс до фармакотерапії як прояв лікової поведінки	–	–	2
4.	Фармацевтична опіка як метод впливу на лікову поведінку	–	2	2
Всього		2	6	8

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

д.мед.н., проф. Зіменковський А.Б.

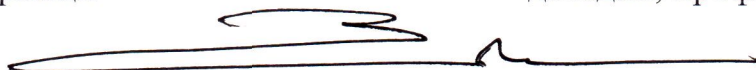

Тематичний план семінарських занять додаткової програми «Лікова психологія»

№ з/п	Назва теми семінарського заняття	Кількість год.		
1.	Лікова психологія лікаря, фармацевтичного працівника та пацієнта	2	2	2
2.	Вплив якості життя пацієнта на лікову поведінку	–	–	2
3.	Ефект плацебо-ноцебо у фармакотерапії	–	2	2
4.	Соціальна лікова психологія	–	–	2
Всього		2	4	8

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

д.мед.н., проф. Зіменковський А.Б.

Тематичний план самостійної роботи додаткової програми «Лікова психологія»

№ з/п	Назва теми	Кількість год.		
1.	Механізми та чинники, що формують лікову психологію та лікову поведінку лікаря, фармацевтичного фахівця, пацієнта	–	2	2
2.	Комплаєнс та адгеренс – методи визначення / вимірювання, шляхи досягнення / підвищення	2	2	2
3.	Вплив конкордансу на лікову поведінку	–	–	2
Всього		2	4	6

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

д.мед.н., проф. Зіменковський А.Б.

Питання до заліку

1. Трактуювання дефініцій «лікова психологія» та «лікова поведінка».
2. Основні чинники, що впливають на лікову поведінку.
3. Трактуювання терміну «адгеренс» та «нон-адгеренс».
4. Трактуювання терміну «комплаєнс» та «нон-комплаєнс».
5. Система «Комплаєнс / Адгеренс / Конкорданс».
6. Методи визначення / вимірювання комплаєнсу, адгеренсу, конкордансу.
7. Менеджмент лікової психології та лікової поведінки.
8. Шляхи досягнення комплаєнсу.
9. Засоби підвищення адгеренсу.
10. Інструменти впливу на лікову поведінку.
11. Фармацевтична опіка як метод впливу на лікову поведінку.
12. Вплив конкордансу на лікову поведінку.
13. Вплив лікової поведінки на менеджмент фармакотерапії.
14. Взаємозв'язок якості життя пацієнта та лікової поведінки.
15. Ефект плацебо-ноцебо у фармакотерапії.
16. Соціальна лікова психологія.

Список рекомендованої літератури

1. Зіменковський А. Лікова психологія. Львів: Видавництво «Світ», 2021. 312 с.
2. Зіменковський А.Б., Борецька О.Б., Настюха Ю.С. Трактуювання дефініцій комплаєнсу та адгеренсу як складових лікової поведінки пацієнта. Клінічна фармація, фармакотерапія та медична стандартизація. 2014. №4(25). С. 121-129.
3. Менеджмент лікової поведінки пацієнта. Методичні рекомендації / А.Б. Зіменковський, Т.М. Думенко, О.В. Матвеева, О.Б. Борецька, Ю.С. Настюха, М.М. Заяць, Т.В. Єремеева, В.Я. Шибінський, Н.І. Заремба, Н.В. Роговик. – Львів: Львівський НМУ імені Данила Галицького, підрозділ оперативного друку, 2015. – 59 с.

4. Новітній глосарій з клінічної фармації. Навчальний посібник / А.Б. Зіменковський, В.Я. Сятиня, І.А. Зупанець [та ін.]; Під заг. ред. проф. А.Б. Зіменковського. Львів, 2013. 517 с.
5. Основи клінічної фармації / М. Дрозд, М. Хербет, Б. Якубовська-Солярська [та ін.] // Підручник для студентів фармації та медицини під редакцією д.мед.н., проф. Анни Велі-Гоєнської, д.мед.н., проф. Станіслава Чучвара, д.мед.н., проф. Андрія Зіменковського. – Люблінський медичний університет, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Львів, 2015. – 528 с.
6. Zimenkovsky A., Nastyukha Y., Boretska O., Devinyak O., Melikova F. Perception of information about drugs by a patient as an aspect of pharmaceutical care on the example of non-steroidal anti-inflammatory drugs. *Pharmacia*. 2018. №1(65). P. 18-33.
7. van Mil JW, Horvat N, Westerlund T, Richling I. The Pharmaceutical Care Network Europe Classification for Drug-Related Problems V9.1. Zuidlaren: Pharmaceutical Care Network Europe Association; 2020 May. 7 p. URL: <https://www.pcne.org/working-groups/2/drug-related-problem-classification>.

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу навчальну додаткову програму «Лікова психологія» для слухачів циклів спеціалізації

Робоча навчальна додаткова програма «Лікова психологія», що розроблена працівниками кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, орієнтована на слухачів циклів спеціалізації. Тривалість вивчення додаткової програми залежить від спеціальності слухачів та складає 8, 16 або 24 години. Ознайомлення із концепцією лікової психології передбачене на лекції, більш детальне вивчення предмету програми винесено на семінарські та практичні заняття.

Тематика додаткової програми включає вивчення питань лікової психології лікаря, фармацевтичного працівника та пацієнта, соціальної лікової психології, системи «Комплаєнс / Адгеренс / Конкорданс», як складових лікової поведінки. Врахування впливу лікової поведінки на професійну діяльність фахівців охорони здоров'я та пацієнтів дає можливість оптимізувати виконання сучасних стандартів фармакотерапії та підвищити ступінь дотримання пацієнтом рекомендацій лікаря та фармацевта щодо ліків.

За структурою та змістом опрацьована робоча навчальна додаткова програма «Лікова психологія» для слухачів циклів спеціалізації відповідає чинним вимогам та може бути рекомендована для затвердження методичною комісією факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Рецензент
завідувач кафедри соціальної медицини,
економіки та організації охорони здоров'я
Львівського національного медичного
університету імені Данила Галицького,
к.мед.н., доцент

ГУТОР Т.Г.